

Gitara

To jeden z najpopularniejszych instrumentów muzycznych, występujący w kilku odmianach. Najważniejsza dla muzyki klasycznej jest... gitara klasyczna.

Gitara klasyczna zbudowana jest z ósemkowanego korpusu (pudła rezonansowego), szyjki i kołków, na które naciąga się struny. Korpus robiony jest z różnych rodzajów drewna. W górnej płycie z wysokiej jakości świerku lub cedru znajduje się okrągły otwór rezonansowy, boki i spód robi się z gęstszych rodzajów drewna, jak różane lub klonowe. Szyjka pokryta jest hebanowym lub palisandrowym gryfem (zwanym chwytnią lub podstrunnicą) z nabitymi, metalowymi progami. Gitara klasyczna to instrument wyposażony w 6 strun, które pobudzane są palcami lub/i paznokciami grającego. Trzy struny wysokie (wiolinowe) zrobione są z nylonu, a trzy niskie (basowe) z metalowych nitek owiniętych na nylonowej podstawie.

Historia gitary rozpoczyna się na starożytnym Bliskim Wschodzie, gdzie ok. 4000 roku przed naszą erą pojawiły się przypominające ją szarpane instrumenty strunowe. Wśród Greków rozpowszechniona była kithara – instrument zawodowych muzyków i poetów. W średniowieczu i renesansie równolegle istniały gitary trzy-, cztero- i pięciostunowe, które naprzemiennie zyskiwały lub traciły na popularności. Duży wpływ na rozwój gitary miały także instrumenty arabskie. Ośrodkiem rozwoju budownictwa i wykonawstwa gitarowego w XVII stuleciu były Włochy, a Hiszpania stała się nim dopiero pod koniec XVIII wieku.

gitara klasyczna

otwór rezonansowy gitary klasycznej ozdobiony rozetą

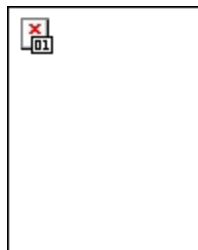
podstawek i strunnik gitary klasycznej; widoczny sposób mocowania strun

główka gitary z kluczami i siodełkiem

Barokowa gitara była mniejsza i lżejsza od współczesnej i posiadała pięć rzędów strun – jeden pojedynczy a pozostałe podwójne. Grę na niej kultywowano na dworach książęcych i królewskich. Wielcy lutnicy włoscy, jak Antonio Stradivari, również budowali gitary. W XVIII wieku wszystkie inne typy gitary przyćmiła gitara sześciostunowa z 19 progami, bardzo już podobna do współczesnej. W XIX wieku dokonały się kolejne zmiany konstrukcyjne, które wpłynęły na zwiększenie popularności instrumentu. Działali wtedy słynni kompozytorzy-wirtuozi, jak np. Ferdinando Sor, Ferdinando Carulli czy Mauro Giuliani. Współczesne gitary modelowane są na konstrukcji hiszpańskiego lutnika Antonia de Torresa, który w XIX wieku powiększył korpus i użył wzmacniającego brzmienie żebrowania pod płytą.

- Nylonowe struny pojawiły się dopiero w latach 40. XX wieku, wcześniej gitarzyści używali zwykle strun jelitowych i metalowo-jedwabnych.
- Istnieją gitary mające więcej niż 6 strun. Te rozszerzone wersje używane są zwykle do wykonywania muzyki przeznaczonej w oryginale na lutnię, choć pisze się na nie także nowe kompozycje. Ze względu na budowę wyróżnić można też gitary łukowe, harfowe, z dwiema lub trzema szyjkami, a nawet podwójnymi otworami rezonansowymi.
- Pierwszym słynnym kompozytorem, który używał gitary był Franciszek Schubert. Na gitarze grał też Benjamin Franklin (1709-1790), jeden z twórców Deklaracji Niepodległości USA, a także uczonego i filozofa.

- Gitara akustyczna jest większa od klasycznej, ma węższy gryf ułatwiający chwytanie i metalowe struny. Jej pudło rezonansowe może też mieć kształt nieco zmodyfikowany względem gitary klasycznej.

Gitara elektryczna używana w muzyce popularnej została zbudowana w 1931 roku. Ma lity korpus, który nie jest rezonatorem, a specjalne przetworniki służą w niej do konwersji drgań strun na sygnał elektryczny. Do grania potrzebne są głośniki i wzmacniacz.